

OY FISKARS AB

**Toimintakertomus 1977
yhtiön 94.toimintavuosi**

OY FISKARS AB

Toimintakertomus 1977 yhtiön 94. toimintavuosi

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Sisällysluettelo	1
Hallitus ja tilintarkastajat	2
Johtokunta, osastopäälliköt ja muut johtajat	3
Vuodet 1969—77 numeroiden valossa	4
Taloudellinen yleiskatsaus	5
Yhtiön toiminta	6—8
Vuoden 1978 näkymät	9
Tilinpäätöskommentteja	10
Tuloslaskelma	11
Tase	12—13
Tilinpäätöksen liitetiedot	14
Käyttöomaisuuden arvonorotus ja siirto rahastoon	15
Ehdotus voittovarojen käytöstä	15
Tilintarkastuskertomus	16
Rahoitusanalyysi	17
Myynti ja tilauskanta	18—19
Henkilöstöhallinto	20
Investoinnit	21
Yhteiskunnallinen vaikutus	22
Metallituotesektori	24—25
Konepajasektori	26
Muu teollisuus	27—28
Kiinteistöhallinto	29
Oy Predium Ab	30
Oy Metsä-Skogby Ab	30
Fiskars Manufacturing Corporation	30
Myyntiyhtiöt	30
Osakkeiden pörssivaihto ja osakkeenomistajat	31
Tytäryhtiöt ja osakkuus muissa yhtiöissä	31
Yhtiön rakenne	32—33
Yhtiön organisaatio	34—35

OY FISKARS AB

HALLITUS

		Valittu alla mainitun vuoden varsinaiseen yhtiö- kokoukseen saakka
Jacob von Julin vuorineuvos	puheenjohtaja	1980
Jarl Gripenberg professori	varapuheenjohtaja	1980
T. Gunnar Nyström lääket. ja kir.tri	jäsen	1978
Klaus Ahola johtaja	jäsen	1980
Robert G. Ehrnrooth kauppat.lis.	jäsen	1978
Thomas Tallberg lääket. ja kir. tri	jäsen	1979
Johan L. von Julin insinööri	jäsen	1979
Lauri Kalima pankinjohtaja	jäsen	1978
Göran J. Ehrnrooth diplomiekonomi	jäsen	1979

TILINTARKASTAJAT

varsinaiset tilintarkastajat

Jarl Engberg
asianajaja
Eric Haglund
diplomiekonomi, KHT
Henrik Brummer
fil.kand.

vara- tilintarkastajat

Otto Ekberg
johtaja
Henry Lind
kauppat.maist., KHT
Brita Hisinger-Jägerskiöld
diplomiekonomi, vapaaherratar

YHTIÖN JOHTOKUNTA

Göran J. Ehrnrooth
diplomiekonomi
Olof Bruncrona
diplomi-insinööri
Väinö Korpeinen
diplomi-insinööri
Mauno Rautiainen
diplomi-insinööri
Kaj Åberg
diplomiekonomi

Toimitusjohtaja,
johtokunnan puheenjohtaja
Kiinteistöhallinto

Konepajasektori

Yrityssuunnittelu

Metallituotesektori

OSASTOPÄÄLLIKÖT

Nybergh, Erik
Eklund, Nils
Huttunen, Osmo
Grandell, Helmer
Tallberg, Torsten
Palin, N. H.

varatuomari
diplomiekonomi
agronomi
diplomiekonomi
kauppat.kand.
diplomi-insinööri
apul.joht.

Lakiasiat
Osto
Henkilöstöhallinto
Markkinointipalvelu
Finanssi
Teknillinen palvelu

Tikkanen, Kaj

insinööri

Materiaaliteknilinen
osasto

Toivola, Juha
Laurila, Raimo
(1.6.78 alkaen)

fil.maist.
insinööri

Suunnittelupalvelu
Systeemiosasto

MUUT JOHTAJAT

Zitting, Carl C.

insinööri,
apul.joht.

Metallituotesektori

Höglund, Nils

insinööri,
apul.joht.

Metallituotesektori

Klinge, Paul V.

agronomi,
myyntijohtaja

Metallituotesektori

Blomquist, Fredrik

diplomiekonomi,
vientijohtaja

Metallituotesektori

Hiekkanen, Raimo

diplomi-insinööri,
myyntijohtaja

Konepajasektori

Böök, Herved

fil.maist.,
sektorijohtaja

Muovituotesektori

Fiskars-saksia on, vasenkätiset mallit mukaan luettuna, seitsemää lajia. Uusin tulo: askartelusukset oikealla alimmaisena.

VUODET 1969—77 NUMEROIDEN VALOSSA

Vuosi	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
Liikevaihto (milj. mk)	132	154	143	166	214	314	328	345	361
Viennin osuus (%)	17	23	27	31	32	30	29	32	38
Rahoitus- ja vaihto-omaisuus (milj. mk)	103	99	94	96	122	148	155	167	180
Käyttöomaisuus	56	66	75	75	99	115	119	117	165
Lyhytaikaiset velat	73	56	66	64	98	118	123	120	150
Pitkäaikaiset velat	69	83	77	79	79	94	101	110	122
Osakepääoma	11	11	11	11	11	21	21	21	21
Muu oma pääoma ¹⁾	6	15	15	17	33	30	29	33	52
Palkkakustannukset (milj. mk) ²⁾	46	50	51	60	78	97	115	123	139
Investoinnit	5	8	14	15	24	32	24	18	37
Poistot	4	8	8	6	10	15	19	13	8
Korot ym. netto	8	8	9	7	10	12	14	13	16
Maksetut verot	0,6	0,6	0,8	0,9	1,5	1,6	2,9	2,1	2,7
Vuoden voitto	0,6	0,8	0,7	2,5	1,1	2,0	1,7	1,5	0,2
Osinko	0,4	0,4	0,4	0,6	0,8	1,1	1,4	1,4	1,4 ³⁾

¹⁾ varastovarausta lukuunottamatta

²⁾ mukaanl. palkkasivukustannukset

³⁾ ehdotus vuosikertomuksen mukaan

OY FISKARS AB

TALOUDELLINEN YLEISKATSAUS

Suomen viennin kannalta merkittävässä markkinatalouksessa oli tuotannon nousu vuonna 1977 keskimäärin vain 2%. Poikkeuksena oli USA, missä kasvu oli runsaat 4%.

Maailman valuuttamarkkinat olivat koko vuoden epävakait. Dollari heikkeni tuntuvasti; sen sijaan punta, jeni ja Sveitsin frangi vahvistuivat. Saksan markka pysyi suhteellisen vakaana. Pohjoismaat devalvoivat valuuttansa huhtikuun alussa ja toistamiseen elokuun lopulla. Ruotsin devalvoitua huhtikuussa 6% laskettiin Suomen markan arvoa keskimäärin 5,7%. Elo—syyskuun vaihteessa suoritettua kruunun toista devalvaatiota seurattiin vain osittain, toisin sanoen kruunun 10%:n devalvaatioon vastattiin markan vain 3%:n devalvaatiolla. Eräiden valuuttojen vuodenvaihteen noteeraukset (edellisen vuotinen suluissa) olivat: dollari 4,03 mk (3,78), Ruotsin kruunu 86,30 mk (91,70), punta 7,68 mk (6,43), Saksan markka 192,00 mk (160,40).

Vuosi 1977 merkitsi Suomen ulkomaankaupan tasapainottumista. Viennin arvo nousi 25%, ja koska tuonti supistuneen teollisuustoiminnan myötä ei kasvanut enempää kuin 8%, oli maamme kauppataase 233 milj. mk ylijäämäinen oltuaan edellisvuonna 4 050 milj. mk alijäämäinen.

Maan työllisyystilanne heikkeni koko vuoden ajan, niin että joulukuussa työttömien määrä nousi 164 000:een eli 7,5%:iin työvoimasta.

12 kuukauden kuluttajahintaindeksi nousi joulukuuhun 1977 mennessä 12%. Palkansaajien ansiaindeksissä tapahtui 4%:n reaalilasku, kun sen sijaan kotitalouksien käytettävissä ollut reaalitulo laski muun muassa veroasteikkojen inflaatiotarkistuksen ansiosta vain 1,5%.

Rahapolitiikka pysyi maassamme kireänä, ja suurelta osin kannattamattoman tuotannon takia teollisuuden oli yhä enenevässä määrin rahoitusyriä pakko supistaa tuotantoa, jotta valmistus olisi saatu tasapainoon yhä heikkenevän kysynnän kanssa.

Hallituksen talouspolitiikka suuntautui ensi kädessä inflaation torjuntaan ja muihin vakauttamiseen tähtääviin pitkävaikutteisiin toimenpiteisiin. Nämä sisälsivät kyllä elinkeinoelämälle merkittäviä elvyttäviä tekijöitä, mutta niistä puuttuivat kuitenkin sellaiset pikaisesti vaikuttavat helpotukset, joiden avulla teollisuuden kilpailukyky ja työllisyystilanne olisivat nopeasti parantuneet. Yhtenä askeleena tähän suuntaan oli kuitenkin työmarkkinajärjestöjen tekemä päätös vuoden 1978 palkankorotusten lykkäämisestä maaliskuusta saman vuoden syyskuuhun.

Teollisuuden suhdanneodotukset näkyvät niistä vastauksista, jotka Teollisuuden Keskusliitto sai jäsenyrityksille lähettämäänsä kyselyyn joulukuun 1977 puolivälissä. Teollisuudessa ei nähty merkkejä suhdanteiden parantumisesta, ja rakennusaine- ja metalliteollisuus pitivät näkymiä jatkuvasti heikkoina. Metalliteollisuus ennustaa tuotantovolyymin laskevan vielä vuoden 1978 ensimmäisen puoliskonkin aikana. Aiemmin vuoden 1977 viimeiselle neljännekselle odotettua lievää elpymistä ei tapahtunut.

OY FISKARS AB

YHTIÖN TOIMINTA

Vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden toiminta vastasi laadittuja budjetteja ja ennusteita. Tulos pystyttiin tänä aikana pitämään suunnitellulla joskaan ei tyydyttävällä tasolla. Vienti kasvoi voimakkaasti. Syys—lokakuussa tilauskanta ja kysyntä kuitenkin putosivat selvästi, mikä pian johti tuntuvaan myynnin laskuun ja valmistuksen jarrutustarpeeseen. Negatiiviseen kehitykseen lienee ollut yhtenä syynä myös se että Ruotsi, joka on yhtiömme suurin vientimaa, ja ruotsalaiset yritykset, jotka useilla markkinoilla ovat pääkilpailijoitamme, paransivat Ruotsin kruunun devalvoinnin avulla kilpailukykyään suomalaisen teollisuuteen verrattuna.

Yhtiön liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vain 5%. Kun poistoja suoritettiin vain puolet elinkeinoverolain sallimasta enimmäismäärästä ja varastovarausta purettiin 7 milj. mk, saatiin tilivuoden voitoksi 0,2 milj. mk. Tulosta rasittivat vuoden mittaan syntyneet yhteensä 3 milj. mk:n suuruiset rahoitusvelksien ja lainojen kurssitappiot.

Liikevaihto ja myynti

Vuoden nettoliikevaihto oli 361 milj. mk (345). Vienti kasvoi 23% eli 25 milj. mk, kun sen sijaan kotimaan myynti laski 9 milj. mk.

Metallituotesektorin laskutus lisääntyi 19 milj. mk eli 11%. Konepajasektorin laskutus sitä vastoin pieneni 7 milj. mk, mihin suurimpana syynä oli maamme teollisuuden investointitoiminnan heikkeneminen. Muun teollisuuden myynti kasvoi 7 milj. mk; sitä vastoin kiinteistöhallinnon laskutus väheni 2 milj. mk.

Valmiiden tuotteiden hintoja ei vuoden aikana korotettu, sillä kotimarkkinoilla vallitsi tiukka hintakilpailu yhtiön kaikilla tuotantoaloilla. Erityisen kovan tuontipaineen alaisena ovat yhtiön metallituotteet, samalla kun tärkeimpien ostajaryhmien, teollisuuden sekä maa- ja metsätalouden, kysyntä on taantunut.

Saksan markan ja Englannin punnan kurssimuutokset piristivät näihin maihin suuntautunutta vientiämme. Sen sijaan dollarin kurssin huono kehitys heikensi huomattavasti USA:n-vientimme kannattavuutta ja tulevaisuuden näkymiä.

Yhtiön ponnistelut uusien ulkomaisten markkinoiden löytämiseksi tuottivat tulosta. Viennin 38%:n osuus kokonaisymyyntistämme oli suurempi kuin koskaan aikaisemmin. Osaltaan viennin suhteellisen suureen osuuteen vaikutti heikentynyt kotimaan kysyntä.

Henkilöstö

Varsinkin 4. neljänneksen aikana useiden tehtaiden tuotteilla oli menekkivaikeuksia, ja koska rahoitusmahdollisuudet eivät riittäneet tuotteiden valmistamiseksi varastoon, jouduttiin turvautumaan lyhennettyihin työviikkoihin, lomautuksiin ja muihin toiminnan supistuksiin. Niillä aloilla, joiden tulevaisuuden näkymät huonontuivat pysyvästi, ei vältytty suoranaisilta irtisanomisiltakaan.

Joskus voi henkilöstön olla vaikeata ymmärtää, että tehtaan tuotteiden kysynnän vähentyessä on yksinkertaisesti pakko supistaa toimintaa. Toimenpiteet, joihin ovat syynä yhtiön vaikutusvallan ulkopuolella olevat seikat, saattavat usein näyttää jakaantuvan epäoikeudenmukaisesti — ja tosiasiasa sitä ollakin.

Sisäisen tiedotustoiminnan jatkuva parantaminen on tehokkain ja itse asiassa ainut tapa kertoa henkilöstölle, miten taloudelliset tosiasiat vaikuttavat yrityksemme toimintaan.

Nykyinen maamme teollisuuden laajamittainen voimavarojen vajaakäyttö on niin yritysten kuin niiden koko henkilöstönkin kannalta onnetonta tuhlausta. Vastoin sekä yhtiön johdon että työntekijöiden vilpitöntä toivomusta on vallitsevassa tilanteessa ääretömän vaikeata löytää taloudellista pohjaa positiivisille pitkän tähtäyksen henkilöstöpoliittisille ratkaisuille.

— — —
Tietoisena henkilöstöä kohdanneista vaikeuksista yhtiön hallitus haluaa esittää erityisen kiitoksensa kuluneen vuoden hyvistä suorituksista.

Organisaatio

Yhtiön organisaatiossa tapahtuu eräitä muutoksia vuoden 1978 alusta, jolloin useita vuosia tasaisesti kasvaneesta yhtiön muovituoteteollisuudesta muodostetaan oma sektori, P-sektori. Samalla yhtiön yhteisillä osastoilla ja yhtymätoiminnoissa suoritetaan eräitä täsmentäviä toimenpiteitä. Uusi organisaatio on esitetty sivuilla 34—35.

Raaka-aineet

Raaka-ainemarkkinoille olivat ominaisia vakaat hinnat seurauksena toimittajien välillä vallinneesta kiireestä kilpailusta. Yleisesti tunnettu tosiasia on kuitenkin, että esimerkiksi teräksen hinnat suhteessa valmistuskustannuksiin ovat Euroopassa tuntuvasti kannattavuusrajan alapuolella, joten patoutunutta hintapainetta on olemassa. Nykyisessä suhdanteilanteessa muita suuria hintamuutoksia tuskin on odotettavissa.

Ovako Oy:n ja Oy Fiskars Ab:n välillä v. 1969 solmittu terästoimitussopimus korvattiin uudella pitkäaikaisella toimitussopimuksella, jolla uskotaan edistettävän kummallekin osapuolelle merkityksellistä yhteistyötä Ovakon valssaustuotteiden edelleenjalostamiseksi Fiskarsin tehtailla. Yhtiöiden välillä on tehostettu yhteistyötä myös tutkimus- ja kehitystyön alalla. Noin puolet Fiskars-yhtiössä jalostettavista raaka- ja käyttöaineista on terästä. Tärkeimmät toimittajat olivat kuten ennenkin Ovako Oy ja Rautaruukki Oy.

Investoinnit

Kertomusvuonna valmistui useita merkittäviä investointeja vuonna 1976 tehtyjen päätösten mukaan. Kaiken kaikkiaan uusinvestoinnit olivat 37 milj. mk. Vuoden 1978 investointiohjelma ei nouse puoleenkaan tästä määrästä.

Rahoitus

Suurin osa kertomusvuonna toteutetuista investoinneista rahoitettiin aikaisemmin sovituilla uusilla pitkäaikaisilla lainoilla.

Liiketoiminnan rahoitus kiristyi viimeisenä vuosineljänneksenä, jolloin tuotteiden kysyntä heikkeni ja laskutus jäi budjetoitua pienemmäksi. Viennin rahoitukseen tähtäävillä helpotuksilla oli tosin tuntuva merkitys viennin lisäämisessä, ja ne omalta osaltaan helpottivatkin yhtiön maksuvalmiutta.

Yhtiö pyrki ensi sijassa välttämään valuuttakurssitappioita tasapainottamalla odotettavissa olevia valuutan tulo- ja menovirtoja. Viennin rakenteen johdosta saatettiin toteuttaa vain vähäisiä valuuttatermiinakauppoja. Ne olivat edullisia.

Koska tulo-rahoitus ei ollut tyydyttävä, huononi myös yhtiön rahoitusasema, toisin sanoen maksuvalmius heikkeni ja velkaantumisasaste kasvoi.

Vuoden 1977 taloudellinen tulos

Vuoden tulos huononi odotettuakin enemmän siitä syystä, että kapasiteetin käyttöaste laski viimeisellä vuosineljänneksellä voimakkaasti. Oman teollisuuden kannattavuus heikkeni tuntuvasti. Vuoden 1978 lopussa päättyvistä Åminnefors-sopimuksista saadut tulot pysyivät keuhnoista terässuhdanteista huolimatta edellisvuotisella tasolla.

Metallituotesektorin tulos parani; konepajasektorin tulos sitä vastoin huononi melkoisesti, mihin paljolti vaikutti aikaisemmin mainittu investointien taantuminen.

Muusta teollisuudesta ainoastaan Muovitehdas ja Elektroniikka säilyttivät asemansa; muiden tehtaiden tulos huononi tuntuvasti. Kiinteistöhallinnon tulos parani hiukan.

VUODEN 1978 NÄKYMÄT

Vallitsevan tilanteen vuoksi yhtiön johdon on ollut pakko tarkistaa vuodeksi 1978 laadittuja toimintasuunnitelmia, jotka vielä syksyllä 1977 vaikuttivat toteuttamiskelpoisilta. Kotimaan kysynnän sen enempää kuin investointitoiminnankaan elpymistä ei ole näkyvissä yhtiön pääasiallisissa asiakaspiireissä. Yhtiön voimavarojen käyttöä ja toiminta-astetta on pakko pudottaa, jotta ne vastaisivat paremmin nykyhetken markkinatilannetta. Tämä merkitsee jatkosakin kapasiteetin ja työllisyyden supistuksia useilla tehtailla. Näin saadaan kustannusrakenne seuraamaan kysynnän kehitystä ja parannetaan yhtiön mahdollisuuksia harjoittaa pitkällä tähtäyksellä kilpailukykyistä toimintaa tällä alemmalla kapasiteettitasolla.

Helmikuun 16 p:nä 1978 Suomen markka devalvoitiin vajaat 8 %. Aiemmin laaditut ennusteet näyttävät kuitenkin synkiltä, ja kirjoitushetkellä — maaliskuun alussa — on vielä hämärän peitossa, miten pikaisesti ja miten tehokkaasti devalvoinnin elvytysvaikutus tuntuu. Koska talouspolitiikan tärkeimpänä päämääränä pidetään työllisyyden parantamista, ei eri eturyhmille tuleviin korvauksiin ole varaa.

Kotimaan kysynnän elpyminen on Oy Fiskars Ab:n tuloksen paranemisen ehto, sillä vastaisuudessa tuskin on mahdollista ylläpitää sellaista jatkuvaa viennin kasvua, joka vuosina 1976—77 antoi meille yhtiön monen toimialan kipeästi kaipaamaa lisävolyyymiä.

Oy Fiskars Ab:n vuoden 1978 tulos näyttää toimitaessa nykyisellä kapasiteetin vajaakäyttöasteella muodostuvan tappiolliseksi.

OY FISKARS AB

TULOSLASKELMA

	1976-01-01--12-31	1977-01-01--12-31
Liikevaihto	+345 021 668,46	+360 704 888,25
Muuttuvat ja kiinteät kulut		
Aineet ja tarvikkeet	151 993 085,06	167 207 064,01
Palkat	83 806 334,35	92 229 680,47
Laki- ja sopimusperusteiset henkilö-		
sivukulut	38 916 570,30	46 430 851,20
Vuokrat	4 470 012,00	5 574 844,78
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	35 372 390,46	40 982 291,56
Valmistus omaan käyttöön	- 2 643 443,91	- 3 056 533,60
Varastojen muutos	+ 6 017 462,00	- 17 232 858,00
	-317 932 410,26	-332 135 340,42
Käyttökate	+ 27 089 258,20	+ 28 569 547,83
Poistot		
Rakennuksista	4 564 387,22	3 612 152,00
Koneista ja kalustosta	8 272 583,36	4 235 175,00
Muista aineellisista hyödykkeistä	226 488,00	326 503,00
Aineettomista oikeuksista	44 362,00	76 515,00
Muista pitkävaikutteisista menoista	40 066,00	40 066,00
	- 13 147 886,58	- 8 290 411,00
Liikeylijäämä	+ 13 941 371,62	+ 20 279 136,83
Muut tuotot ja kulut		
Korkotuotot	3 875 112,72	3 284 999,01
Osinkotuotot	135 911,60	25 014,40
Muut tuotot	2 725 066,90	1 496 977,71
Muut kulut	- 227 821,89	- 3 309 261,70
	+ 6 508 269,33	+ 1 497 729,42
	+ 20 449 640,95	+ 21 776 866,25
Korkokulut	- 16 856 689,52	- 18 892 172,14
Välittömät verot		
Tilikauden verot	1 997 989,20	2 333 062,00
Edellisten vuosien verot	72 589,75	365 030,16
	- 2 070 578,95	- 2 698 092,16
Tilikauden voitto	+ 1 522 372,48	+ 186 601,95

TILINPÄÄTÖSKOMMENTTEJA

Tuloslaskelma

Jo toisena perättäisenä vuonna liikevaihdon kasvu oli vain 5 %. Samaan aikaan palkkakustannukset kuitenkin nousivat 13 %. Muuttuvat ja kiinteät kustannukset kasvoivat kaikkiaan n. 7 %. Merkillepantavaa on, että varaston kirjanpidollinen 17,2 milj. mk:n lisäys osittain johtuu siitä, että varastovarausta on purettu 7,0 milj. mk. Kannattavuus heikkeni vuoden mittaan; eritoten loppuvuodesta oli toiminta selvästi tappiollista. Kirjanpidolliset 8,3 milj. mk:n poistot ovat vain puolet elinkeinoverolain sallimasta enimmäismäärästä. Erilaisen verohuojennuslakien mukaisia poistoja ei vuoden 1977 kirjanpidossa tehty.

Nettokorot, toisin sanoen korkokulujen ja -tuottojen välinen ero, kasvoivat kertomusvuonna melkoisesti, mihin oli syynä lisääntynyt velkaantuminen. Korkojen kasvu oli n. 20 % eli 1976-vuoden 13,0 milj. mk:sta 1977-vuoden 15,6 milj. mk:aan.

Tuloslaskelman muut tuotot sisältävät osakkeiden sekä maan ja rakennusten myynnistä saadut voitot. Vuoden aikana yhtiö myi muun muassa Oy Suomen Auto-teollisuus Ab:n osakkeensa valtiolle.

Suomen markan arvon alentaminen ja muut kurssimuutokset aiheuttivat valuuttamääräisistä saatavista ja veloista 1,1 milj. mk:n nettokurssitappiot, jotka rasittivat tulosta. Kurssiero sisältyy tuloslaskelman muihin kuluihin tai se on soveltuvien osin kirjattu myyntitulojen ja raaka-ainekustannusten lisäykseksi ja vähennykseksi.

Tase

Vastaavaa

Koska myynti loppuvuodesta heikkeni, jäivät myyntisaamisetkin jonkin verran edellisvuotista pienemmiksi. Viennistä kulkee merkittävä osa omien myyntiyhtiöitten kautta, mikä selittää tytäryhtiösaatavien kasvun. Vaihto-omaisuuden hankintameno kasvoi 10,2 milj. mk. Kasvu kohdistui kokonaan valmisteiden ja puolivalmisteiden varastoon. Raaka-ainevarastot sitä vastoin pienivät. Kirjanpitoarvo lisääntyi 7 milj. mk purettaessa vastaavasti varastovarausta. Jäljellä oleva varastovaraus on 45 milj. mk eli 37,6 % välittömästä hankintamenosta. Käyttöomaisuuden muutokset näkyvät seuraavasta taulukosta:

Kirjanpitoarvo 1977-01-01	116,5 milj. mk
Maaomaisuuden arvonorotus	+ 20,0 » »
Investoinnit ja aktivoinnit	+ 37,5 » »
Myynnit ja vähennykset	- 0,5 » »
Poistot	- 8,3 » »
Kirjanpitoarvo 1977-12-31	<u>165,2 milj. mk</u>

Investoinnit selostetaan toimintakertomuksen sivulla 21.

Vastattavaa

Velkaantuminen kasvoi kertomusvuonna huomattavasti. Uusia pitkäaikaisia lainoja otettiin yhteensä 35,7 milj. mk. Pitkäaikaisien lainojen kuoletuksia maksettiin 22,5 milj. mk. Rahoitusvekseleiden ja ostovelkojen lisäys käytettiin ensisijaisesti kasvaneiden varastojen ja vientisaatavien rahoittamiseen.

Muut lyhytaikaiset velat sisältävät vuonna 1978 erääntyviä pitkäaikaisten lainojen kuoletuksia 16,8 milj. mk. Kaikki valuuttamääräiset saatavat ja velat on kirjanpidossa arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

OY FISKARS AB

TASE

1976-12-31

1977-12-31

VASTAAVAA

Rahoitusomaisuus

Rahat ja pankkisaamiset	6 386 604,10		6 599 969,07	
Myyntisaamiset	55 369 566,92		53 739 664,19	
Lainasaamiset	11 980 850,55		6 577 974,99	
Ennakkomaksut	3 199 629,19		2 512 841,84	
Siirtosaamiset	5 453 304,17		5 169 311,42	
Saamiset tytäryhtiöiltä, toimitusluotot	8 316 241,19		7 528 499,04	
” ” muut	13 321 009,28		18 647 762,21	
Toimitusluottosaamiset	6 184 620,75	110 211 826,15	4 289 434,81	105 065 457,57

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	16 941 986,00		16 551 264,00	
Valmisteet ja puolivalmisteet	40 365 265,00	57 307 251,00	57 988 845,00	74 540 109,00

Käyttöomaisuus

Keskeneräiset työt	5 299 670,66		1 799 068,74	
Maa-alueet	41 720 995,24		42 576 857,74	
Maa-alueiden arvonorotus	—		20 000 000,00	
Rakennukset ja rakennelmat	38 049 884,42		43 560 903,47	
Koneet ja kalusto	18 836 689,35		35 960 458,68	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 465 482,53		2 636 934,76	
Osakkeet ja osuudet	9 695 466,24		18 170 567,24	
Aineettomat oikeudet	251 392,60		389 240,18	
Muut pitkävaikutteiset menot	160 107,60	116 479 688,64	120 041,60	165 214 072,41

283 998 765,79

344 819 638,98

VASTATTAVAA

Vieras pääoma

Lyhytaikainen

Ostovelat	30 546 319,48		38 717 788,43	
Ennakkomaksut	1 373 617,40		1 792 732,60	
Siirtovelat	17 686 644,01		19 616 754,09	
Rahoitusvekselit	45 164 045,00		56 765 260,00	
Toimitusluottolainat, lyhytaikainen osa	5 260 270,30		6 851 303,40	
Muut lyhytaikaiset velat	19 721 681,95	119 752 578,14	26 128 539,93	149 872 378,45

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta	58 970 099,63		64 014 825,36	
Eläkelainat	41 002 539,59		47 867 512,75	
Toimitusluottolainat	4 679 299,40		3 597 616,00	
Muut pitkäaikaiset velat	5 232 201,73	109 884 140,35	6 406 157,17	121 886 111,28

Varaukset

2 564 000,00 2 564 000,00

Oma pääoma

Osakepääoma	21 250 000,00		21 250 000,00	
Vararahasto	3 366 036,56		3 518 273,81	
Arvonkorotusrahasto	16 232 554,28		36 228 809,28	
Käyttörahaso	6 266 572,00		6 270 317,00	
Muut rahastot	63 731,00		63 731,00	
Käyttämättömät voittovarot	3 096 780,98		2 979 416,21	
Tilikauden voitto	1 522 372,48	51 798 047,30	186 601,95	70 497 149,25

283 998 765,79

344 819 638,98

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Valmistuspalkat	<u>60 053 823,34</u>	Voittovarot	
Arvostuserät		1977-01-01	4 619 153,46
Maa-alueiden arvонkorotus 1977	20 000 000,—	Osingonjakoon	— 1 487 500,—
Siirretty arvonkorotusrahastoon	<u>—20 000 000,—</u>	Vararahastoon	<u>— 152 237,25</u>
1977-12-31	<u>—</u>		2 979 416,21
Oman pääoman muutokset		Tilikauden voitto	186 601,95
Osakepääoma		Oma pääoma yhteensä	<u>70 497 149,25</u>
1977-01-01	21 250 000,—	Eläkevastuu	
Vararahasto		Yhtiön eläkesitoumuksista johtuva	
1977-01-01	3 366 036,56	vastuu	3 383 000,—
Voittovaroista	+ 152 237,25	Eläkesäätiön vastuuvajaus	<u>4 499 085,53</u>
1977-12-31	<u>3 518 273,81</u>		<u>7 882 085,53</u>
Arvonkorotusrahasto		Vastuusitoumukset	
Käyttörahasto II 1976-12-31	16 232 554,28	Velan vakuudeksi annetut kiinnitykset	76 562 000,—
Maa-alueiden myyntien yhteydessä		Takaukset	37 875 756,—
realisoituneet arvонkorotukset		Vekselivastuut	8 822 127,—
siirretty käyttörahastoon	— 3 745,—		<u>123 259 883,—</u>
Maa-alueiden arvонkorotus 1977	<u>+20 000 000,—</u>		
	36 228 809,28		
Käyttörahasto			
Käyttörahasto I 1976-12-31	6 266 572,—		
Maa-alueiden myyntien yhteydessä			
realisoituneet arvонkorotukset			
siirretty arvонkorotusrahastosta	+ 3 745,—		
	<u>6 270 317,—</u>		
Rahasto sosiaalitoimintaa varten	63 731,—		

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVON
KOROTUS JA SIIRTO RAHASTOON

Ottaen huomioon maa- ja metsäomaisuuden arvонkehityksen hallitus päätti korottaa yhtiön maa- ja metsäalueiden kirjanpitoarvoa 20 000 000 mk eli nostaa sen 42 576 857,74 mk:sta 62 576 857,74 mk:aan. Toimenpiteen jälkeen yhtiön omistamat maa-alueet ovat keskimääräiseltä arvoltaan n. 4 000 mk/ha. Arvonkorotus on kokonaan kirjattu vastamuodostetun Arvonkorotusrahaston hyvitykseksi. Edellisessä tilinpäätöksessä mainittu Käyttörahasto II sisältyy kokonaisuudessaan Arvonkorotusrahastoon. Hallitus ehdottaa että yhtiökokous hyväksyy mainitun arvонkorotuksen ja sen siirron Arvonkorotusrahastoon.

EHDOTUS VOITTOVAROJEN
KÄYTÖSTÄ

Vuoden voitto oli mk 186 601,95. Se on vähemmän kuin yhtiöjärjestyksen edellyttämä, osakkeenomistajille maksettava 4 %:n korko ja käytetään siten kokonaisuudessaan osingonjakoon.

Yhtiökokouksen käytettävissä olevista edellisten vuosien voittovaroista, jotka ovat mk 2 979 416,21 hallitus ehdottaa jaettavaksi osakkeenomistajille osinkona mk 1 300 898,05 mikä yhdessä jaetun vuosivoiton kanssa on 7 mk osaketta kohden eli 7 % osakkeiden nimellisarvosta.

Käyttämättömien voittovarojen tilille jätetään mk 1 678 518,16

Helsingissä 8 p:nä maaliskuuta 1978

Jacob von Julin

Jarl Gripenberg	T. Gunnar Nyström
Klaus Ahola	Robert G. Ehrnrooth
Thomas Tallberg	Johan L. von Julin
Lauri Kalima	Göran J. Ehrnrooth

Fiskars osallistuu yhtenä kotimaisten maatalouskonevalmistajien, »Neliapilan», jäsenenä kerran kesässä huomattavimpaan maatalousnäyttelyyn. Kuvamme elokuisesta Pirkanmaan näyttelystä Kangasalta. Etualalla Fiskars ja yhteistyöryhmän muutkin jäsenet osastoineen.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Oy Fiskars Ab:n 28 päivänä huhtikuuta 1977 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina olemme suorittaneet yhtiön hallinnon ja tilien tarkastuksen vuodelta 1977 ja esitämme siitä seuraavan kertomuksen.

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen, lukeneet hallituksen toimintakertomuksen, yhtiökokouksen ja hallituksen kokousten pöytäkirjat sekä suorittaneet muut tarpeelliseksi katsomamme tarkastustoimenpiteet.

KHT-tilintarkastaja Henry Lind on tarkastanut yhtiön kirjanpitoa ja sisäistä kontrollia. Tarkastustuloksia selostavasta kertomuksesta käy ilmi, että kirjanpito on huolellisesti hoidettu ja tilinpäätös oikein johdettu kirjanpidosta.

Tarkastuksessamme olemme todenneet, että tilinpäätös, joka osoittaa voittoa tilivuodelta 186.601,95 markkaa, on laadittu hyvän kirjanpitoalan mukaisesti. Hallituksen toimintakertomuksessa annetut tiedot tilinpäätöksestä täydentävät kuvaa yhtiön tuloksesta ja taloudellisesta tilasta. Tilivuoden kokonaistulokseen sisältyvät edellisten vuosien tapaan ns. Äminneforsin sopimusten perusteella saadut tuotot.

Tilinpäätöksessä kirjattu yhtiön maa- ja metsäalueiden kirjanpitoarvojen korotus 20.000.000 markalla on mielestämme tehty riittävän varovaisesti.

Edellä esitettyyn viitaten ja koska olemme todenneet, että yhtiön asioita tilivuoden aikana on hoidettu huolellisesti, ehdotamme yhtiökokoukselle

että tilinpäätös vuodelta 1977 vahvistetaan ja että tilinpäätöksessä tehty, hallituksen toimintakertomuksessa mainittu rahastosiirrot hyväksytään

että hallitukselle ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus vuoden 1977 hallinnosta ja

että yhtiökokouksen käytettävänä olevat voittovarot käytetään hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Helsinki, 4 päivänä huhtikuuta 1978

Jarl Engberg

Henrik Brummer

Eric Haglund

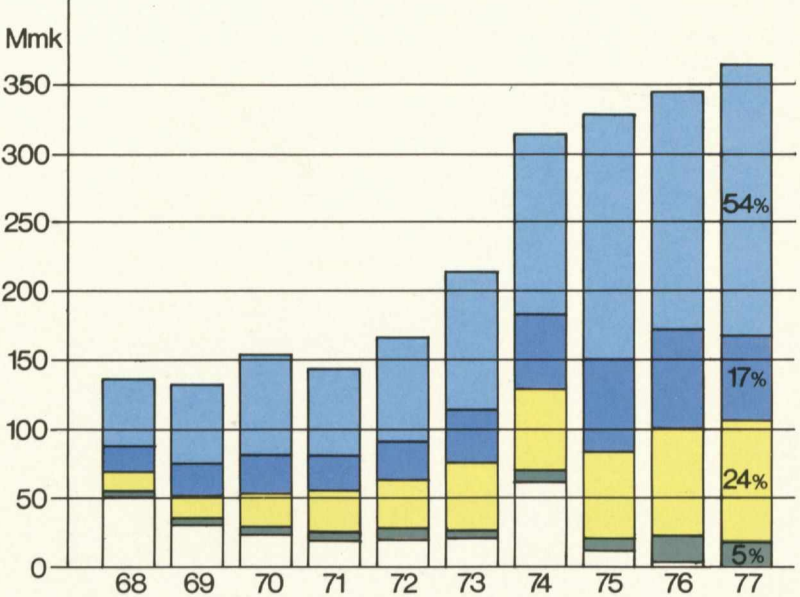
Keskuskauppakamarin
hyväksymä tilintarkastaja

RAHOITUSANALYYSI

	1976 milj. mk		1977 milj. mk	
Rahan lähteet				
Tulos ennen korkoja, veroja, poistoja ja varauksia	29,7		19,7	
Käyttöomaisuuden myynti	12,2	41,9	0,5	20,2
Vieraan pääoman lisäys (+)/ vähennys (-)				
Lyhytaikainen	- 3,1		+30,1	
Pitkäaikainen *)	+ 8,9	5,8	+12,0	42,1
		47,7		62,3
*) sisältää vastaavien arvostuserien 1976 muutoksen				
Rahan käyttö				
Nettokorot	13,0		15,6	
Verot	2,1		2,7	
Osingot	1,4	16,5	1,4	19,7
Rahoitusomaisuuden lisäys (+)/ vähennys (-)	+19,1		- 5,1	
Vaihto-omaisuuden lisäys (+)/ vähennys (-)	- 6,0	13,1	+10,2	5,1
Investoinnit rakennuksiin, koneisiin ja laitteisiin arvopapereihin	14,4		28,8	
	3,7	18,1	8,7	37,5
		47,7		62,3

LIKEVAIHDON KEHITYS 1968—1977
 (mukaanluettuna vuonna 1973 fuusioidut yksiköt)

Metallituotesektori
 Konepajasektori
 Muu teollisuus
 Kiinteistöhallinto
 Muut erät mukaanl.
 lakkautetut toiminnot

LIKEVAIHTO (1 000 mk)	1976		1977	
Myynti ilman liikevaihtoveroa	Yhteensä	Viennin osuus %	Yhteensä	Viennin osuus %
Metallituotesektori	172 040	34	191 302	38
Konepajasektori	71 281	26	63 947	31
Muu teollisuus	81 351	43	88 445	46
Kiinteistöhallinto	21 804	—	19 741	20
Myynti yhteensä	346 476	32	363 435	38
Raaka-aineiden laskutus ./. myynnin oikaisuerät	-1 454		-2 731	
Liikevaihto	345 022		360 704	
Muutos edellisestä vuodesta	+5 %		+5 %	

MYYNTI JA TILAUSKANTA

Yhtiön metalliteollisuuteen kuuluvien kahden sektorin ero käy selvästi ilmi tarkasteltaessa kertomusvuoden myynnin kehitystä. Metallituotesektorin myynti lisääntyi 11 %, kun sitä vastoin konepajasektorin myynti taantui. Vuonna 1976 suhde oli päinvastainen. Suhdanteiden lasku vaikutti konepajasektorin myyntiin vasta vuonna 1977. Osaltaan myynnin vähenemiseen vaikutti myös siltanosturien valmistuksen lopettaminen Salon Konepajalla.

Kotimaan myynnin vähenemiseen oli paljolti syynä se, että investointitoiminta oli maassamme v. 1977 poikkeuksellisen laimeata. Tämä käy selvästi ilmi myös tarkasteltaessa myynnin laskua tehtaittain. Laskua esiintyi edellä mainitun siltanosturitehtaan lisäksi muun muassa Pulttitehtaalla, Inhan tehtailla ja Salon valimossa, joiden tuotteet mitä suurimmassa määrin ovat teollisuuden ja rakennustoiminnan investointitavaroita.

Myyntiä ja vastaavasti työllisyyttä on kuitenkin useilla tehtailla ollut tukemassa vientimäärien kasvu. Yhtiön tilauskanta oli koko vuonna n. 10 % edellisvuotista pienempi. Vuodenvaihteessa metallituotesektorin tilauskannassa havaittiin kuitenkin pientä nousua, mutta konepajasektorin tilauskannan kehitys on edelleen huolen aiheena. Myös Elektroniikan ja Turun Veneveistämön saamat tilaukset vähenivät vuoden loppua kohden. Tosin on huomattava, että nykyisessä suhdanteissa toimitusajat ovat tavallista lyhyemmät, joten tilauskanta muodostuu tästäkin syystä normaalia pienemmäksi.

MYYNNIN JAKAUTUMA KULUTTAJARYHMITÄIN

	1977	
Teollisuus		
Pultti-, ruuvi- ja lankatuotteet	8 %	
Valimo- ja takomotuotteet	6 %	
Muut tuotteet	15 %	29 %
Rakennustoiminta		
Pultti-, ruuvi- ja lankatuotteet	7 %	
Muut tuotteet	6 %	13 %
Maa- ja metsätalous		
Koneet ja työkalut	16 %	
Muut tuotteet	5 %	21 %
Kuluttajataloudet		21 %
Muut (valtio, kunnat ym.)	16 %	
	100 %	

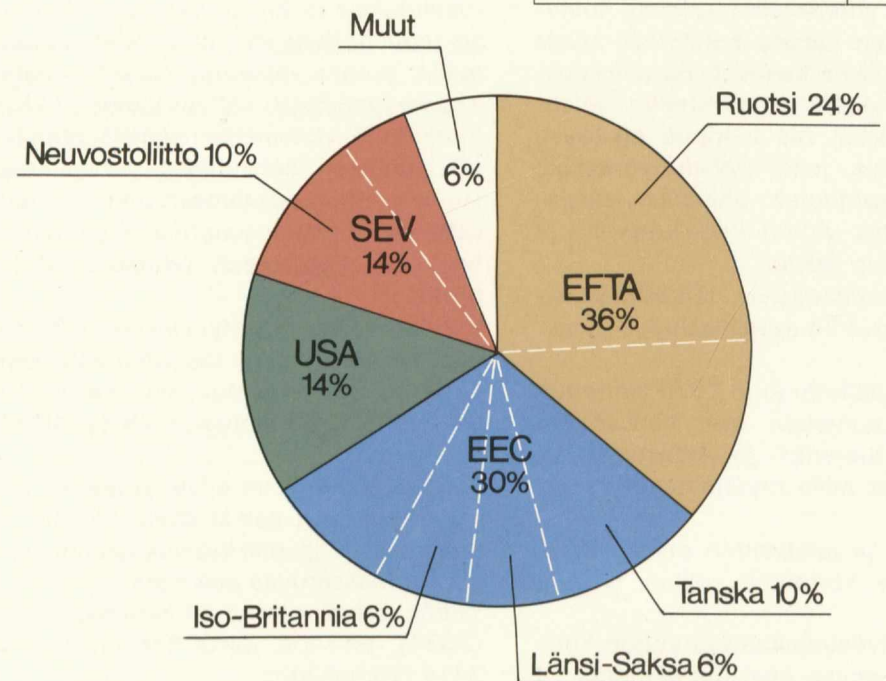
Liikevaihdon jakautuma

	1976 milj. mk	1977 milj. mk	Muutos milj. mk	Muutos %
Kotimaa	234	225	- 9	- 4
Vienti	111	136	+25	+23
	345	361	+16	+ 5

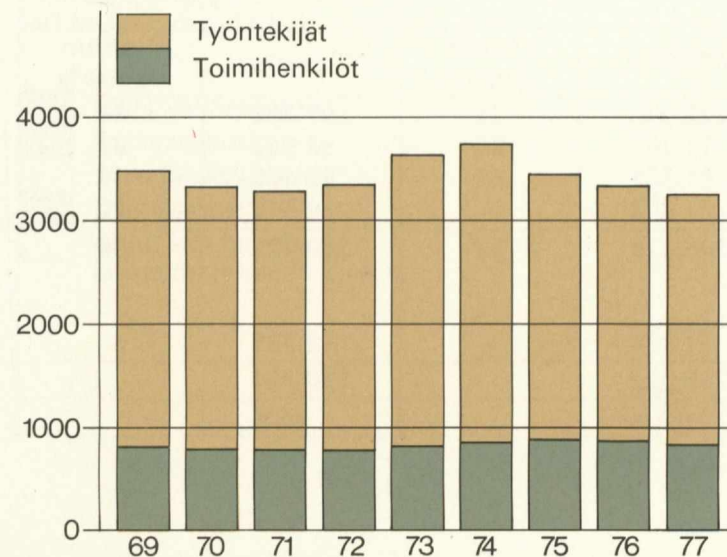
VIENNIN JAKAUTUMA

Vientimme kasvoi kaikilla markkina-alueilla. Suurin oli lisäys Neuvostoliittoon, USA:han ja Iso-Britanniaan suuntautuvassa viennissämme. Melkoisesti kasvoivat myös toimituksemme Itävaltaan, Norjaan ja Alankomaihin. Ruotsin-vientimme supistui jo toisena perättäisenä vuonna.

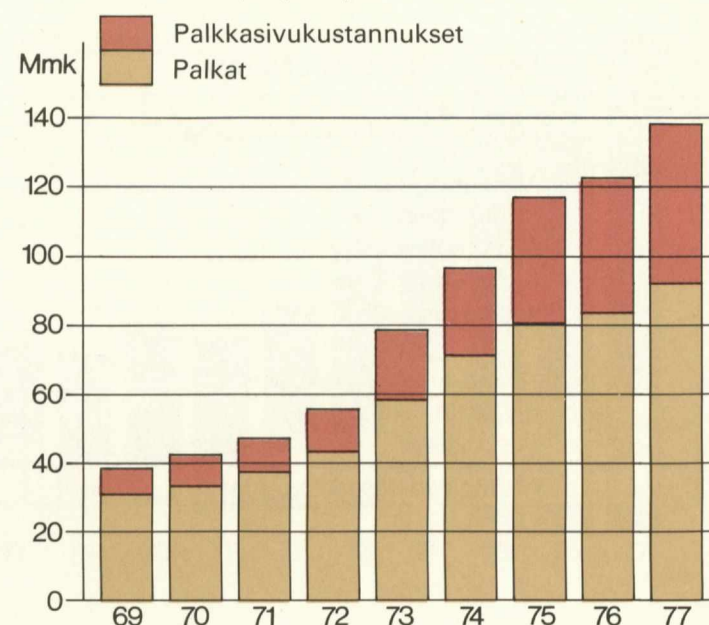
	1976 1 000 mk	1977 1 000 mk
EFTA (Ruotsi)	42 821 (33 732)	49 380 (33 391)
EEC (Tanska) (Iso-Britannia) (Länsi-Saksa)	33 821 (12 236) (5 031) (7 431)	41 481 (13 958) (8 331) (7 898)
USA	12 363	19 061
SEV (Neuvostoliitto)	15 586 (6 659)	18 522 (13 626)
Muut	6 715	8 188
	111 306	136 632

HENKILÖSTÖKEHITYS 1969—1977

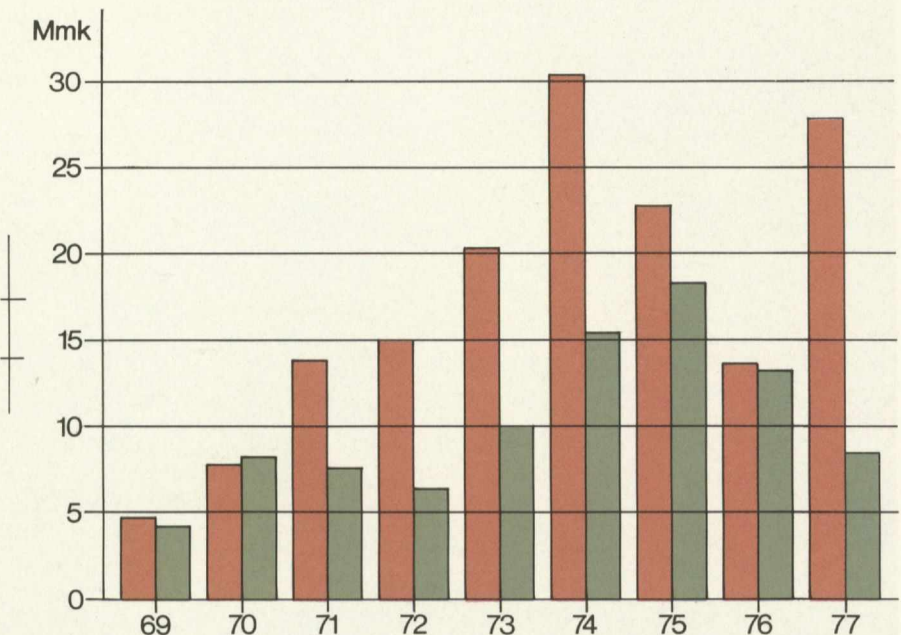

PALKKAKUSTANNUSTEN KEHITYS 1969—77 (milj. mk)

POISTOKELPOISET KÄYTTÖ- OMAISUUSINVESTOINNIT JA POISTOT 1969—1977

Investoinnit
Poistot

HENKILÖSTÖHALLINTO

Kuten aiemmin todettiin, muodostui vuosi 1977 ja etenkin sen jälkimmäinen puolisko työllisyyden heikkenemisen vuoksi varsin vaikeaksi kaikille yhtiössä työskenteleville.

Luontevan sisäisen tiedotustoiminnan suomaa mahdollisuuksia pyrittiin kaikin tavoin parantamaan. Kaikkien tehtaiden johdolle järjestettiin sisäisen tiedotustoiminnan merkitystä tähdentävä ohjelmasarja. Huomattava virstanpylväs tällä alalla saavutettiin, kun STK:n ja SAK:n välillä vuoden lopulla solmittiin sisäistä tiedotustoimintaa koskeva sopimus. Vastaavanlaiset sopimukset on jo aiemmin solmittu STK:n ja toimihenkilöjärjestöjen välillä.

Vuoden kuluessa muutamilla tehtailla käynnistettiin laajamittaisia ohjelmia, joissa yhteistyössä johdon, toimihenkilöiden ja työntekijöiden kanssa kehitetään uusia tuottavuuden nousuun tähtääviä kannustavia palkkaustapoja. Selvää on, että nykyisen kapasiteetin vajaa-käytön vallitessa ei kuitenkaan ole helppoa pikaisesti saavuttaa positiivisia tuloksia, josta syystä työntekijät saattavat nykytilanteessa suhtautua ohjelmiin epäilevästi. Tuottavuuden merkitys yhtiön kilpailukyvyllä ja menestykselle lienee kuitenkin selviö.

Työsuhteisiin hoidon parantamiseen tähtäävään sisäiseen koulutukseen osallistui 74 esimiestehtävissä toimivaa henkilöä.

Vuoden aikana on yhtiössä jatkettu jo v. 1970 aloitettua työpaikkayhteistyötä. Sen puitteissa ovat henkilöstön osallistumiseen perustuvat tuotanto- ja yhteistyökomiteat päätöksillään käyttäneet niille myönnettyjä yhteistyömäärärahoja.

Vuoden aikana uudistettiin ja tarkistettiin myös yhtiön aloitetoiminnan säännöt ja korotettiin niihin liittyviä palkkioperusteita.

Työsuojelun valvontaan ja työsuojeluyhteistyöhön kuuluvista tehtävistä työpaikoillamme ovat huolehtineet 19

työsuojelupäällikköä, 32 työsuojeluvaltuutettua ja työsuojelutoimikunnissa yhteensä 96 jäsentä.

Työolojen parantamiseen investoitiin taloudellisen tilanteen heikkenemisestä huolimatta vuonna 1974 laaditun puiteohjelman 1975—80 mukaan kaikkiaan 1,5 milj. mk. Tämän ryhmän investoinnit olivat kahden edellisvuoden aikana olleet keskimäärin 2,0 milj. mk vuodessa. Kertomusvuonna valmistui 18 uutta asuntoa ja lisäksi peruskorjattiin 12 asuntoa. Yhtiön omat asuntoinvestoinnit olivat kaikkiaan 0,7 milj. mk. Yhtiön palveluksessa oleville myytiin 4 omakotitonttia.

Eräiden tuoteryhmien menekkivaikeuksien ja tuotannon tappiollisuuden vuoksi jouduttiin antamaan supistusvaroituksia, toimeenpanemaan lyhennettyjä työviikkoja, lomautuksia ja jonkin verran myös irtisanomisia. Tällaisia toimenpiteitä esiintyi vuoden mittaan yhdeksällä tehtaalla. Tilanne vaikeutui loppuvuodesta.

Yhtiön henkilöstö väheni vuoden kuluessa 64 hengellä. Viimeisellä vuosineljänneksellä annettiin koko yhtiöön ulkopuolisten henkilöiden palvelukseenottokieltö. Sen avulla pyrittiin edistämään omien tehtaiden välistä työnvälitystä. Kertomusvuonna pystyttiin kaikkiaan 114 henkilölle tarjoamaan työpaikka yhtiön toisesta yksiköstä.

Vuoden kuluessa siirtyi eläkkeelle 63 henkilöä. 124 henkilöä sai ansiomerkin tasaisten palvelusvuosien johdosta. Erityisesti mainittakoon, että heistä 8 henkilöä oli ollut 50 vuotta ja 21 henkilöä 45 tai 40 vuotta yhtiön palveluksessa.

Palkkakustannukset olivat yhteensä 138 milj. mk (123), mistä maksetut palkat olivat 92 milj. mk sekä sosiaaliturvamaksut ja palkkasivukustannukset 46 milj. mk eli 50,3 % maksetuista palkoista.

Yhtiön palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa 3270 (3334) henkilöä, joista 856 eli 26 % toimihenkilöitä ja 2414 työntekijöitä.

INVESTOINNIT

Kertomusvuonna toteutettiin vuonna 1976 päätetyt investoinnit. Inhaan rakennettiin uusi takomo ja Loimaan kettinkitehdasta laajennettiin. Billnäsissä sijaitsevalle Saksitehtaalalle sekä Salon Konepajalle suoritettiin huomattavia konehankintoja. Nämä neljä projektia muodostivat $\frac{3}{4}$ kaikista vuoden 1977 kone- ja rakennusinvestoinneista. Ne mahdollistavat myös huomattavat tuotannonlisäykset.

Suhdanteiden ja rahoitustilanteen yhä heiketessä päätettiin kertomusvuonna vain yksi mainittava investointi, saksitehtaan rakentaminen USA:han.

Niinpä vuonna 1977 merkittiin Fiskars Manufacturing Corporationin osakkeet.

Lisäksi korotettiin tanskalaisen myyntiyhtiön Fiskars A/S:n osakepääomaa.

Tämän ohella yhtiön arvopaperi-investointeja kasvatti ennen kaikkea Ovako Oy:n osakepääoman korotus, johon yhtiö osallistui entisellä prosenttiosuudellaan, joka on 36 % osakepääomasta.

Investoinnit jakaantuivat seuraavasti:

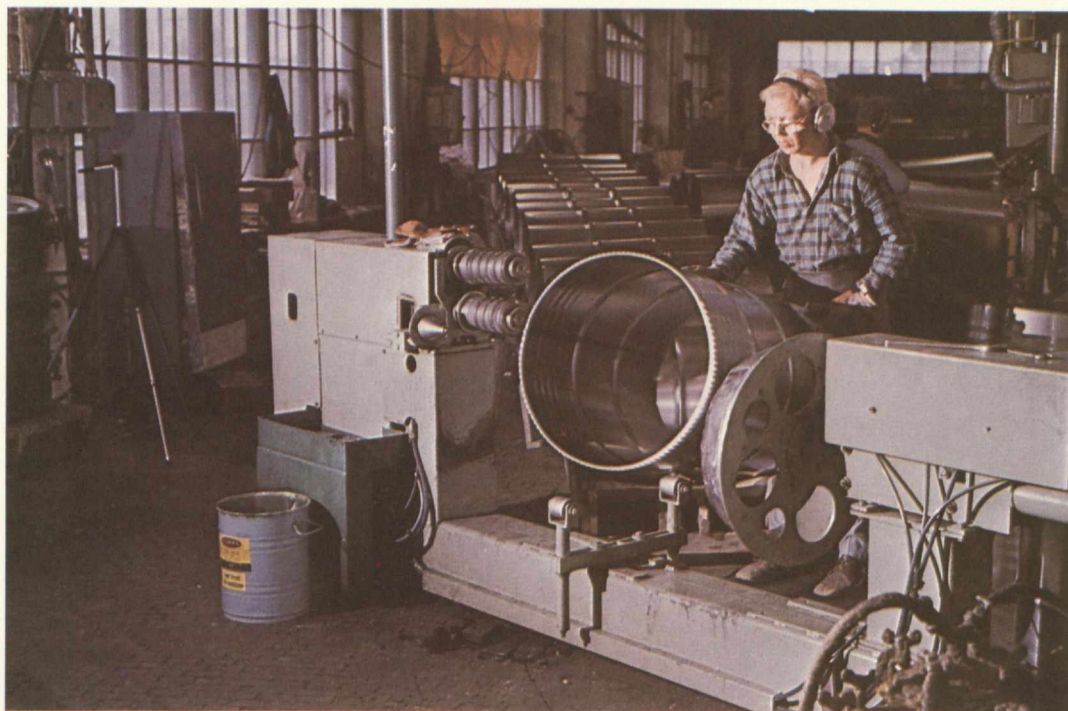
	1976 milj. mk	1977 milj. mk
Metallituotesektori	7,6	11,6
Konepajasektori	4,1	12,2
Muu teollisuus	0,6	3,1
Muut	5,8	10,6
	18,1	37,5

Investointikohteen mukainen jakautuma oli seuraava:

	1976 milj. mk	1977 milj. mk
Maa- ja vesialueet	0,8	0,9
Rakennukset ja rakenteet	2,0	9,2
Koneet ja laitteet	10,5	18,0
Muut aineelliset hyödykkeet	0,7	0,5
Osakkeet ja osuudet	3,7	8,7
Muut	0,4	0,2
	18,1	37,5

Yllä olevasta oli keskeneräisiä töitä

5,3 1,8

Jarmo Hagelin tynnyrin laipan ja vahvistussiklin teossa Kellokosken tehtaalla.

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTUS

Yhtiön rakenteellinen ja teollinen strategia on asettanut etusijalle sellaiset alat, joilla Fiskarsilla on teknistä taitoa, ammattitaitoista henkilöstöä ja teollisia perinteitä tai esimerkiksi kotimarkkinoilla vahva jalansija toimitusvalmiutta vaativilla ja tuontia korvaavilla aloilla.

Tästä seuraa, että yhtiöllä voidaan katsoa olevan muun muassa seuraavanlainen merkitys yhteiskunnassamme:

- Ostajille tarjotaan kotimainen varma toimitusvaihtoehto, jolla sitä paitsi on kumulatiivinen vaikutus (teräsräaka-aine Ovakosta — edelleenjalostus Fiskarsin tehtailla)
- Tavarantoimittajille tarjotaan kotimainen osapuoli uusien tuotteiden kehittämisessä (Pekeman muoviräaka-aineet — Fiskarsin muovituoteteollisuus)
- Yhtiöllä on suuri työllistävä vaikutus esimerkiksi Pohjan kunnassa, missä Fiskarsin osuus kaikista teollisista työpaikoista on 56 % ja Ähtärin kunnassa, missä vastaava osuus on 48 %.

Yhtiö maksoi henkilöstölleen palkkoja veronpidätyksen jälkeen 74 milj. mk, julkiselle sektorille veronluonteisia maksuja (ilman liikevaihtoveroa) 49 milj. mk, vakuutusyhtiöille eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksuja 17 milj. mk, rahoittajille korkoja ja muita lainakuluja 21 milj. mk sekä osakkeenomistajille netto-osinkoa 1 milj. mk. Nämä summat antanevat käsityksen siitä, mikä merkitys teollisuudella on koko yhteiskunnan talouteen ja miten se jakaantuu mainittujen ryhmien kesken.

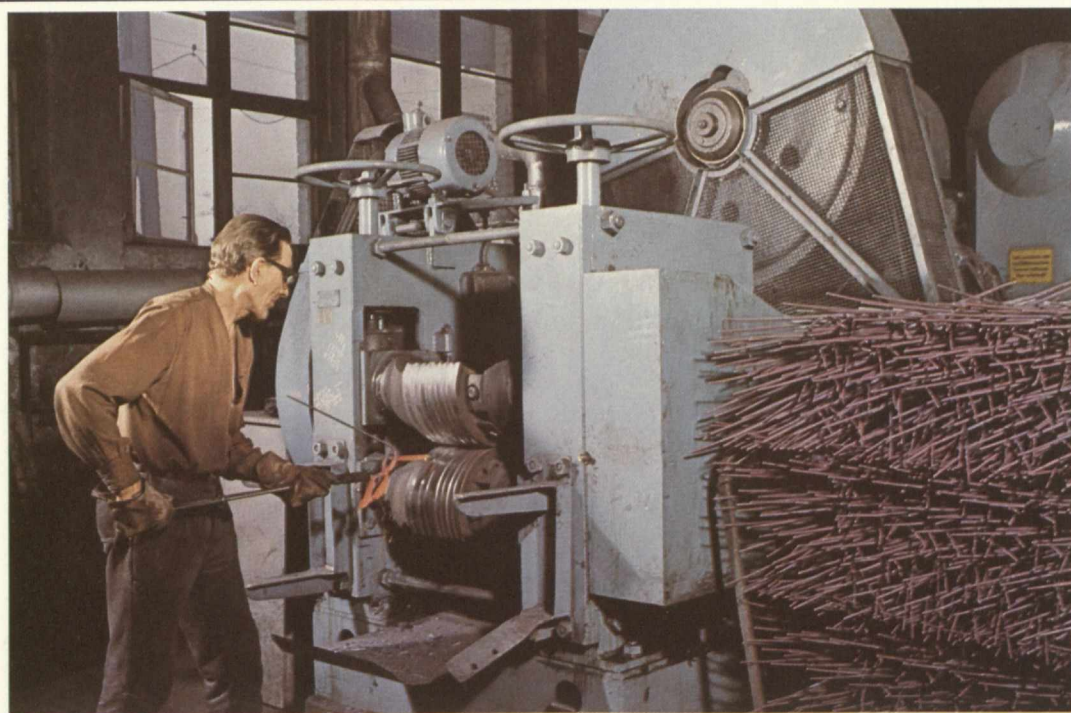
Useilla teollisuuspaikkakunnilla on suoritettu ympäristönparannuksia, joista mainittakoon Pohjan kunnan kanssa äskettäin Fiskarsin kylän kunnallistekniikasta solmittu sopimus, joka 5—7 lähivuoden aikana merkitsee yhtiölle n. 2 milj. mk:n investointeja.

Vuonna 1977 liitettiin Loimaan tehtaot kaupungin viemäriverkkoon. Vastaavantyyppisiä vedenpuhdistushankkeita on aikaisempina vuosina toteutettu myös Jokioissa ja Billnäsissä. Toimenpiteiden tarkoitus on osaltaan suojata paikallisia vesistöjä saastumiselta, mutta niiden taloudellinen rasitus on kuitenkin teollisuudella. On kuitenkin muistettava että yritykselle on suotava terveen taloudenpidon edellytykset, jotta se voisi vastata roolistaan yhteiskunnan elintärkeänä osana.

Vuoden 1977 aikana Keskuskauppa-kamarin 50- ja 45-palvelusvuoden ansiomerkin saaneet.
Eturivissä vasemmalta:
Reino Lindholm 50, Fiskarsin Konepaja,
Vieno Holmberg 50, Rakennus- ja kuljetusosasto,
Sem Mannström 50, Fiskarsin Konepaja,
Uno Forss 50 Fiskarsin Konepaja
ja Helge Wikström 50, Jousitehdas.
Takarivissä vasemmalta:
Aimo Lehto 50, Billnäsin tehtaot,
Alf Lindblad 45, Fiskarsin Konepaja,
Väinö Hellsten 45, Loimaan tehtaot,
Olof Björklöf 50, Billnäsin tehtaot,
Reino Laine 45, Loimaan tehtaot,
Tauno Heinänen 45, Inhan tehtaot,
Niilo Louko 45, Pulttitehdas ja
Ernst Martelin 50, Pohjan konttori.
Kuvasta puuttuu
Armas Österlund 45, Metsäosasto.

Vanhaa ja uutta Billnäsiä syksyisessä asussa. Etualalla oikealla Työkalutehdas.

Eino Kivimäki talikonvalmistuksessa Billnäsin tehtailla.

METALLITUOTESEKTORI

Toiminnan sopeuttaminen korkeasuhdannevuosia seuranneeseen tyystin muuttuneeseen markkinatilanteeseen jatkui ja löi leimansa sektorin toimintaan.

Vaikka kapasiteetin käyttöaste usealla sektorin 10 tehtaasta oli alhainen, nousi kokonaislaskutus kuitenkin 19 milj. mk ja oli yli 191 milj. mk. Lisäys oli etupäässä viennin kasvun ansiota.

Sektorin tulos parani edellisvuotisesta mutta pysyi silti vielä epätydyttävänä.

Organisaation markkinasuuntaisuutta vahvistettiin markkinoinnin, myynnin ja teknisen kehityksen henkilöstön lisäyksillä. Tehtaiden henkilövahvuus pysyi koko vuoden ennallaan; henkilöstön määrä vuoden päättyessä oli 1 629 (1 622).

Sektorin toiminnan merkittävin tapahtuma oli USA:han rakennettava saksitehdasta koskenut päätös. Tehtaan palvelukseen otettiin syksyn mittaan tehtaanpäällikkö ja neljä johtavaa toimihenkilöä. Rakennustyöt aloitettiin elokuussa, ja tehdashalli otettiin vastaan 1. helmikuuta 1978.

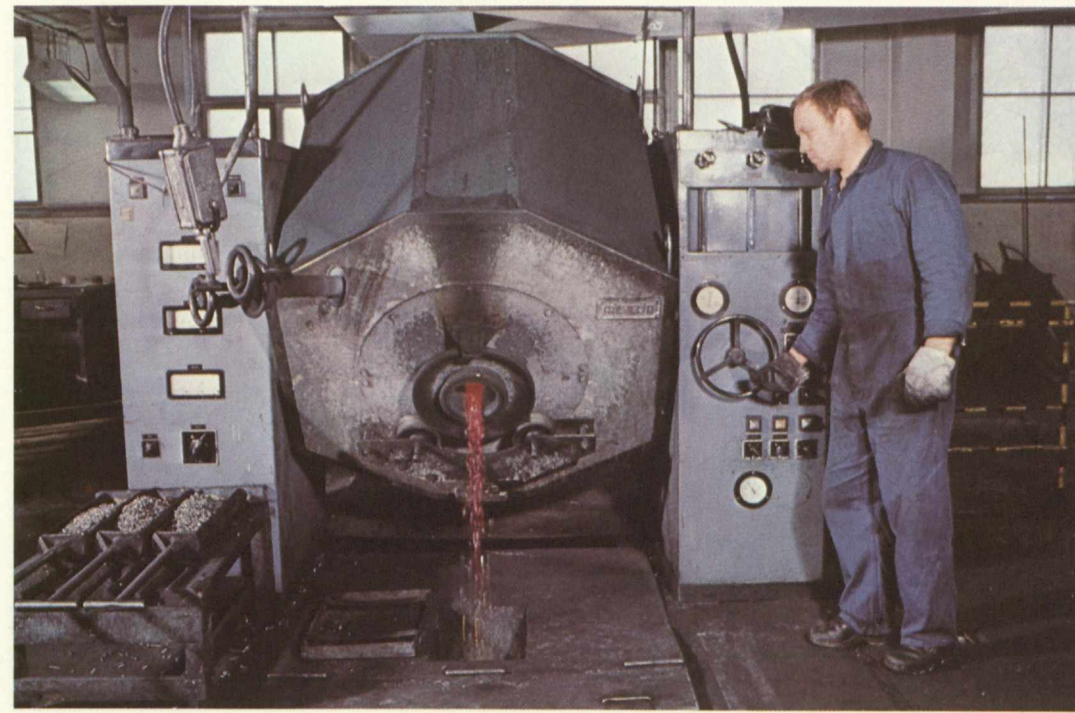
Fiskarsin Konepajalla toteutettiin aurojen ja äkeiden valmistuksen rationalisointiohjelma. Maanmuokkuskoneiden kysyntä oli alkuvuodesta tyydyttävä. Niiden markkinointi aloitettiin Tanskassa,

ja suunnitelmia muiden markkinoiden kasvattamiseksi jatkettiin. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla toiminnan tulos oli vielä tyydyttävä, mutta kun maatalouskoneiden kauppa syksyn mittaan rajusti laski, siitä oli seurauksena, että vuositulos kaiken kaikkiaan jäi epätydyttäväksi.

Saksien valmistus ja myynti jopa ylittivät tavoitteet, ja tulos muodostui tyydyttäväksi. Toimitukset Wilkinson Swordille, lähinnä Englantiin ja Länsi-Saksaan, kasvoivat ilahduttavasti. USA:nkin markkinoilla jatkui suotuista kehitys, ja Normark Corporationin kanssa solmittiin uusi saksien markkinointisopimus. Vuoden aikana tuoteohjelmaan otettiin askartelusakset, joten nyt saksien perusvalikoimaan kuuluu viisi mallia.

Billnäissä sijaitseva Saksitehdas toimi koko vuoden kolmessa vuorossa, ja myös uusiin kapasiteetinlaajennus oli kokonaan käytössä. Veitsien ja puukkojen valmistus sujui suunnitelmien mukaan Hienotae-tehtaalla, missä valmistettiin myös entistä suurempi määrä lipputankoja.

Jousitehtaan ja Billnäsin tehtaiden valmistusvolyymit saatiin pidetyksi edellisvuotisella tasolla, ja tulos oli tyydyttävä. Tuotevalikoimaan lisättiin Saab-Valmetin Uudenkaupungin tehtaille toimitettavat kierrejouset. Ns. tilaustakeiden asiakaspiiriä laajennettiin.

Esko Salmela valvoo levyruuvien lämpökäsittelyä Ruuvi-tehtaalla.

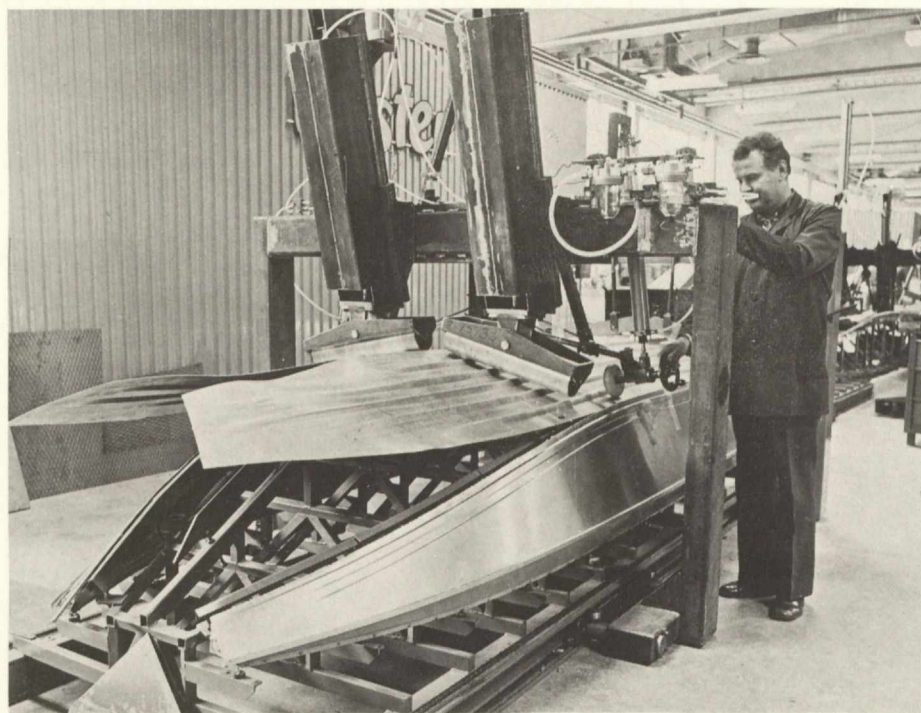
Jokioisten tehtaiden tuotteiden kuten vedettyjen lankojen ja naulojen toimitukset olivat viimevuotista tasoa. Tuotealalla vallitseva tiukka kilpailu heijastui pakosta myös hintatasoon, niin että tulostavoitteita ei täysin saavutettu.

Loimaan tehtaiden kettinginvalmistus kasvoi viennin ansiosta melkoisesti. Neuvostoliiton markkinoilla pääsimme, tosin tiukassa hintakilpailussa, huomattavaan volyymin kasvuun. Mahdollisuudet ketinkituotteiden jalostusasteen nostamiseksi parantivat laajan investointiohjelman ensimmäisen vaiheen valmistuttua.

Ruuvi- ja pulttituotteiden kysynnän lasku rakennus- ja puusepänteollisuudessa aiheutti valmistuksen painopisteen siirtymisen metalli- ja sähköteknillisen teollisuuden tuotteisiin.

Tammisaarella sijaitseva Ruuvitehdas kasvatti valmistusvolyymiään etenkin erikoisruuvien menekin kasvun ansiosta, ja tehtaan tulos muodostui näin tyydyttäväksi. Turussa sijaitsevan Pulttitehtaan oli pakko siirtyä lyhennettyyn työviikkoon suureksi osaksi vuotta, ja sen tuloskehitys oli epätydyttävä. Tehtaan valmistuksen sopeuttaminen vallitsevaan markkinatilanteeseen jatkuu.

Keskitetystä varastoinnista ja luettelotuotteiden jakelusta huolehtivan jakeluvaraston tonnimääräiset toimitukset jäivät hiukan viimevuotista pienemmiksi, mikä johtui ns. tehdastoimitusten osuuden kasvusta. Pientoimitusten määrän voimistuminen turvasi kuitenkin jakeluvaraston työllisyyden.

Aulis Hirvonen valvomassa
Buster-veneen kokoonpanoa
Inhan tehtailla.

KONEPAJASEKTORI

Konepajasektorin kuluneen toimintavuoden numeroissa kuvastuu ennen kaikkea valimoalaa ja tiettyjä takomotuotteita koetellut matalasuhdanne. Kun siltanostureiden tuotanto toimialajärjestelyn tuloksena kesällä lopetettiin, näkyi tämä toimenpide sekä myynti- että kannattavuuslukujen laskuna. Sektorin myynti aleni 64 milj. mk:aan. Viennin osuus siitä oli 31 % (26). Sektoriin kuuluu 5 tehdasta, ja henkilöstön vahvuus oli 628 (689).

Salon Konepaja sekä hydraulisten puutavaranostureiden komponentteja valmistava Porvoon Konepaja toimivat vuoden aikana hyvin työllistettyinä ja hyvällä kapasiteetillä käyttöasteella. Hydraulinostureiden kokonaisyhteistyö nousi jonkin verran, vaikkakin vienti heikentyi syksyn aikana. Toimintavuoden aikana saatettiin pääosiltaan päätökseen investointiohjelma, jonka seurauksena Salon Konepajasta tuli pitkälle erikoistunut hydraulinostureita sarjatuotantona valmistava tehdas. Uusitut valmistuslinjat mahdollistavat tuotannon asteittaisen kolminkertaistamisen.

Salon valimolle kulunut vuosi oli erittäin raskas. Valutuotteiden kysynnän heikentyminen, hintojen lasku ja pitkäaikainen sähkölakko johtivat siihen, että toimintaa oli rajoitettava siirtymällä lyhennettyihin työviikkoihin.

Kellokosken tehtaalla on samoin jouduttu tynnyreiden kysynnän laskun takia turvautumaan lyhennettyihin työviikkoihin ja lisäksi lomautuksiin.

Inhan tehtaiden kapasiteetin käyttöaste laski edellisvuodesta 5 % eli 65 %:iin. Myös tämän tehtaan tuotteiden kysyntä oli epätasaista ja riittämätöntä, minkä vuoksi oltiin pakotettuja lomautuksiin ja lyhennettyihin työviikkoihin. Uusi tuoteriippä, alumiiniveneet joita markkinoidaan Buster-nimisinä, sai hyvän vastaanoton markkinoilla, ja veneiden valmistus saattoi jatkua koko vuoden täydellä kapasiteetilla.

Uusi takomo 4 000 m²:n tiloineen ja uusine tuotantolinjoineen valmistui syksyllä. Tällöin saatiin toteutetuksi kokonaisratkaisu, jonka ansiosta Inhan koko henkilöstö työskentelee nykyaikaisissa tiloissa ja vanha tehdas on muutettu varastoksi. Tehtaan käytössä on lisäksi 54 nykyaikaista työsuhteasuntoa. Inhan tehtaiden nykyaikaistaminen on saatu päätökseen, ja valmistusvolyymi voidaan käytettävissä olevien uusien tilojen ja konekannan avulla kaksinkertaistaa kysynnän kasvun tahdissa. Tällöin henkilöstön vahvuuden arvioidaan nousevan 300 henkeen.

Ultraäänihitsausta Muovi-
tehtaalla. Jakokeskuskoteloita
hitsaamassa Maija-Leena
Forsström.

MUU TEOLLISUUS

Varsinaisen metalliteollisuuden ulkopuolelle jäävä osa yhtiön teollista toimintaa koostuu neljästä alasta, joilla on muista poikkeava asiakaspiirinsä.

Kaikkiaan näiden alojen liikevaihto oli 88 milj. mk (81), mistä vientiä 41 milj. mk (34). Henkilöstön määrä oli 695 (689).

Kehyslistatehdas

Listatuotanto kasvoi edellisvuodesta 5 % ja kehys-tuotanto 45 %. USA:han suuntautuva vienti kasvoi 5 % ja muu vienti 70 %. Vuoden 1977 aikana ei esiintynyt tuotannonrajoituksia, mutta koska USA:ssa suoritettujen väistämättömien hinnankorotusten otaksuttiin ennen pitkää johtavan kysynnän heikkenemiseen näillä markkinoilla, jouduttiin kesäkuussa vähentämään listatuotannossa toiminutta henkilöstöä.

Vientimarkkinoilla toteutetut hinnankorotukset eivät tuotannonlisäyksen ohella kuitenkaan riittäneet kompensoimaan nopeana jatkunutta kustannusten nousua. Tehtaan tulos oli tappiollinen. Viennin osuus koko liikevaihdosta oli 63 %. Henkilöstön määrä oli 188 (199).

Muovitehdas

Muovitehtaan liikevaihto kasvoi tyydyttävästi myös vuonna 1977, ja kannattavuus säilyi hyvänä. Kaukolämpöasennukset lisääntyivät maassamme ollen kunnissa tärkeimpiä energian säästöön tähtääviä investointikohteita. Muovitehtaan eristysselementit ovat yli kahdentoista vuoden aikana osoittautuneet erittäin käyttövarmoiksi ja tarkoituksenmukaisiksi tuotteiksi, joita käytetään miltei kaikissa suurissa kaukolämpölaitoksissa maassamme.

Sähkökoteloiden myynti ei edistynyt yhtä merkittävästi kuin edellisvuonna, mutta laajan myyntiverkon ja uusien tuotteiden avulla odotetaan myönteisen kehityksen kuitenkin jatkuvan.

Tuotekehittelyyn on edelleen voimakkaasti investoitu myös muilla nykyisiin tuotealoihin läheisesti liittyvillä aloilla.

Viennin osuus oli 31 % (28). Henkilöstön määrä vuoden päättyessä oli 134 (132).

Säiliölaivojen pelastusvene Fiskars Survival 27 tulipalokokeilun läpäisseenä.

Elektroniikka

Loppuvuodesta sattuneiden toimitusohjelmien siirtymien vuoksi Elektroniikan liikevaihdon kasvunopeus ei vastannut edellisvuotista korkeata tasoa. Toiminnan kehitys jatkui kuitenkin myönteisesti, ja kannattavuus oli tyydyttävä.

Liikenne-elektroniikan alalla merkittävänä uutena saavutuksena voidaan pitää toimituksia Trondheimin kaupunkiin, minne toimitettiin huomattava tietokoneohjattu liikennevalojärjestelmä. SEV-maihin suuntautuvat toimitukset ja sieltä saadut tilaukset eivät sen sijaan vastanneet odotuksia.

Tehoelektroniikan alalla tehdas sai useita merkittäviä tilauksia posti- ja lennätinlaitokselta, joka myös otti vastaan lukuisia kertomusvuodelle ohjelmoituja voimalaitetoimituksia.

Tehtaan kapasiteetin käyttöaste pysyi hyvänä, vaikka tilauskanta loppuvuotta kohden pieneni.

Viennin osuus koko liikevaihdosta oli 17 %. Henkilöstön määrä oli 155 (126).

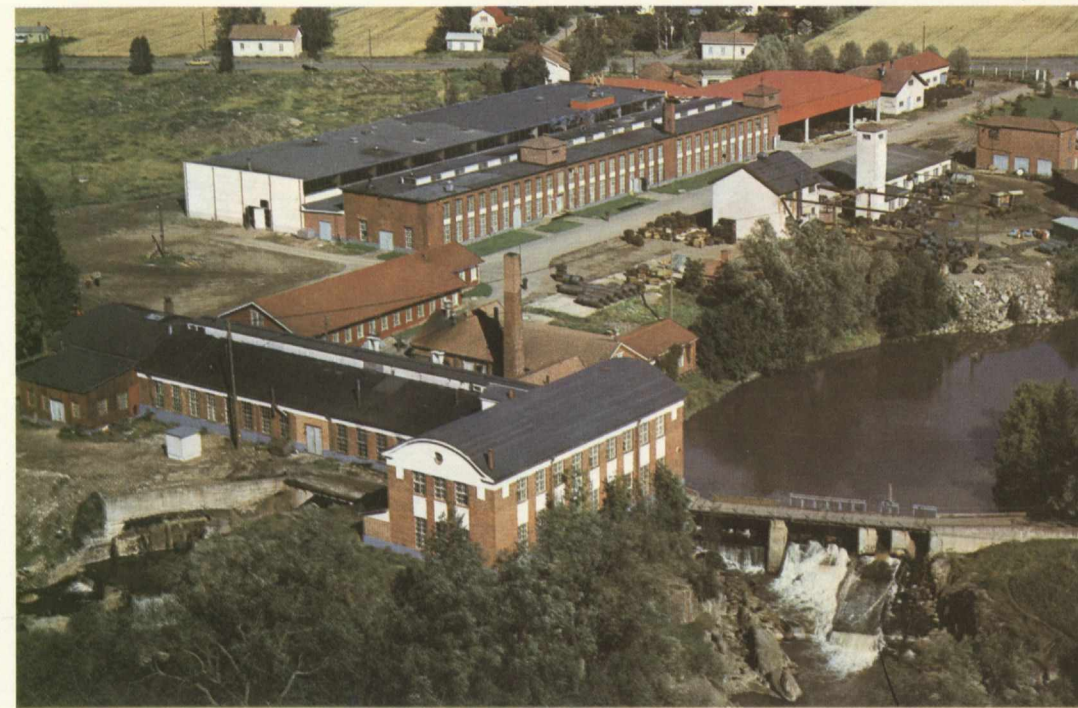
Turun Veneveistämö

Venealan liikevaihdon kasvu pysähtyi, ja loppusyksyn toimitukset jäivät selvästi laadittuja ennusteita pienemmiksi. Vaikka tehdas uusitti venevalikoima onkin saanut hyvän vastaanoton näyttelyissä ja markkinoilla, ei solmittujen kauppojen määrä riittänyt täyttämään veneveistämön kapasiteettia. Kireä hintakilpailu on yleensä pakottanut valmistajat laskemaan hintojaan ja tyytymään vain hyvin pienen osaan valuuttakurssimuutosten tuomasta hyödyistä.

Pelastus- ja ammattiveneiden alalla tilauskanta laski koko maailmaa kohdanneen laivanrakennusalan kriisin myötä. Syyskuussa Turun Veneveistämö toi markkinoille tiukimmatkin turvallisuusmääräykset täyttävän säiliölaivojen pelastusveneen, Fiskars Survival 27:n. Tämän uudenaikaisen tuotteen kehittämiseen saatiin merkittävää tukea SITRALta.

Veneveistämön kannattavuus jäi edellisvuotiselle epätyydyttävälle tasolle. Kapasiteetin käyttöaste pysyy nykyisellä alhaisella tasolla.

Viennin osuus liikevaihdosta oli 84 %. Henkilöstön määrä 218 (232).

Loimaan tehtaita Loimijoen mutkassa. Uudisrakennukset näkyvät vanhempien tehdashallien jatkeina.

KIINTEISTÖHALLINTO

Yhtiön maa-alueita myytiin 3,3 hehtaaria kaikkiaan 10 kauppakirjalla, joista 5 koski omakotitontteja ja 5 muita asuintontteja. Inhassa valmistui 18 uutta rivitaloasuntoa. Loimaalla aloitettiin valtion lainoittama vuokratalohanke, mutta yleensä keskityttiin peruskorjaamaan yhtiön vanhoja asuntoja.

Fiskarsin sähköosaston toimitukset vähenivät 11,8 % eli olivat 58 600 MWh. Runsaan vedenjuoksutuksen johdosta oma sähköntuotanto lähes kolminkertaistui ja oli 12 500 MWh.

Maataloutta kohtasi kostean ja kylmän sään vuoksi katovuosi. Erityisen huono tilanne oli rukiin kohdalla, sillä siitä tuhoutui jopa 85 %.

Yhtiön metsiä hakattiin laadittujen metsänhoitosuunnitelmien mukaan kaikkiaan 32 700 m³ (35 600). Metsänhoito- ja metsänparannuskustannukset olivat 67 mk/ha (51). Havutukkeja toimitettiin Metsä-Skogbylle ainoastaan 32 600 m³, mutta volyymin laskua oli kompensoimassa 22 000 m³:n vienti Ruotsiin. Puun hinta oli sahalla matalasuhdanteesta huolimatta korkeampi kuin edellisvuonna.

Kiinteistöhallinnon osastot työllistivät 152 henkeä (162).

Uusi saksitehdas Wausaussa, Wisconsinissa on suurten järevien tuntumassa.

OY PREDIUM AB

Lääninhallitus vahvisti yhtiön Tenholan rantakaavan 13.5.1977. Kaavan toteuttamista ovat kuitenkin viivästyttäneet KHO:lle tulleet valitukset. Hyväksytyn Tammisaaren saariston rantakaavan vahvistaminen on saanut odottaa Tammisaaren kansallispuistohankkeen ratkaisemista. Näiden viivästysten vuoksi yhtiön toiminta keskittyi lähinnä kaavojen viimeistelyyn. Prediumin kirjanpidon tulos osoittaa tappiota.

OY METSÄ-SKOGBY AB

Koska sahateollisuuden kannattavuus ei vuoden mittaan mainittavasti parantunut, Skogbyssä jatkettiin sahausta vain yhdellä sahauslinjalla yhdessä vuorossa. Tulos oli selvästi edellisvuotista parempi mutta kuitenkin vielä tappiollinen. Osakasyhtiöt ovat hyväksyneet sahalle uudenaikaistamis- ja laajennussuunnitelman, joka ensi vaiheessaan nostaa tuotannon 90 000 m³:iin. Suunnitelma voidaan toteuttaa heti kun rahoitus on järjestynyt. Tuotanto nousi vuoden aikana 36 300 m³:iin (28 800) ja myytiin pääasiassa vientiin. Laskutus oli 20,6 milj. mk (15,7) ja henkilöstön määrä 97 (98).

FISKARS MANUFACTURING CORPORATION

Oy Fiskars Ab:n hallitus teki kesäkuussa 1977 päätöksen, jonka mukaan USA:han perustettiin kokonaan emä-yhtiön omistama tytäryhtiö, Fiskars Manufacturing Corporation. Koska toisaalta sikäläisiltä markkinoilta saadut myyntiennusteet olivat rohkaisevia ja toisaalta tuotteittemme kilpailukyky Pohjois-Amerikkaan suuntautuvassa viennissä jatkuvasti heikkenee, päätettiin rakentaa saksia valmistava tehdas Wausaun kaupunkiin Wisconsinin osavaltioon. Tehdas aloittaa toimintansa huhtikuussa 1978, ja täyskapasiteetti lasketaan saavutettavan vuoden 1978 lopulla, jolloin tehtaalla on määrä työllistää yli 100 henkeä. Investointi vaatii n. 3 milj. USA:n dollaria, ja se rahoitetaan pääasiassa ulkomailta saaduilla luotoilla.

Kertomusvuonna ei FMC:llä vielä ollut myyntitoimintaa. Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 6.

MYYNTIYHTIÖT

Ulkomailla toimivat myyntiyhtiöt (s. 31) myötävaikuttivat merkittävästi kokonaisvientimme kasvuun. Näiden yhtiöiden kautta markkinoitavaa tuotevalikoimaa laajennettiin vuoden mittaan suunnitelmallisesti. Laskutus oli 26 milj. mk (19), mistä Turun Veneveistämön tuotteita 47 % (60). Ulkomailla toimivan henkilöstön määrä oli 47 (36).

OSAKKEIDEN PÖRSSIVAIHTO JA OSAKKEENOMISTAJAT

Yhtiön osakkeiden vaihto Helsingin Arvopaperipörssissä nousi 954 705 mk:aan, jolloin myytiin 7 014 osaketta, mikä vastaa 3,3 % koko osakekannasta. Vuoden alussa kurssi oli 155 mk ja vuoden lopussa 136 mk; korkein noteeraus vuoden aikana oli 162 mk ja alin 118 mk. Verotusarvo 31.12.1977 oli 135 mk (148) osakkeelta.

Yhtiön osakepääoma pysyi muuttumattomana koko vuoden, ja se muodostui 212 500:sta nimellisarvoltaan 100 mk:n osakkeesta. Yhtiöllä oli vuoden lopussa 978 (961) rekisteröityä osakasta.

Yhtiön osakkaat jakautuvat seuraavasti:

	Osuus osakepääomasta %
Yksityishenkilöt	85,2
Säätiöt ja muut yleishyödylliset järjestöt	7,8
Liikeyritykset	5,3
Pankit ja vakuutuslaitokset	1,7
	100,0

Suurin osakas omistaa 5,2 % osakepääomasta.

TYTÄRYHTIÖT JA OSAKKUUS MUISSA YHTIÖISSÄ

Myyntiyhtiöt ulkomailla (kokonaan emäyhtiön omistuksessa)

Fiskars Ges.m.b.H., Itävalta, perustettu 1972
Fiskars Svenska AB, Ruotsi, perustettu 1974
Fiskars GmbH, Länsi-Saksa, perustettu 1975
Ballena Ltd., Englanti, perustettu 1970 (siirtynyt yhtiön omistukseen 1975)
Fiskars USA Ltd., perustettu 1976
sekä
Fiskars A/S, Tanska, perustettu 1969 (99,7 %)

Valmistusyhtiöt (kokonaan emäyhtiön omistuksessa)
Fiskars Manufacturing Corp., USA, perustettu 1977

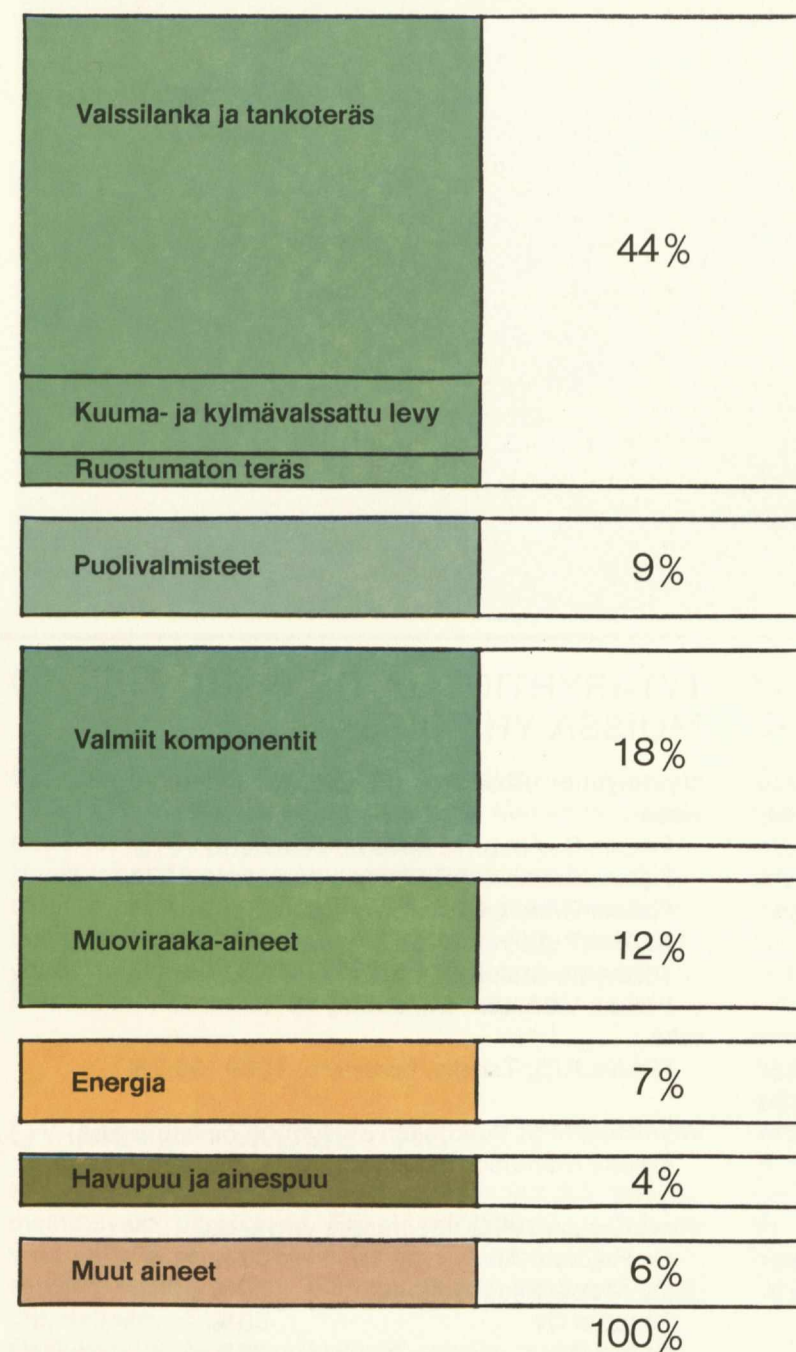
Yhtiön osuus (yli 20 %) muissa yrityksissä

Oy Predium Ab	100 %
Oy Metsä-Skogby Ab	50 %
Tietotyö Oy	50 %
Ovako Oy	36 %

Luetteloon ei ole otettu asuntoyhtiöitä eikä muita vastaavia.

Kertomusvuonna korotettiin Fiskars A/S:n osakepääoma 0,5:stä 4,5 milj. Tanskan kruunuun. Fiskars Manufacturing Corporationin osakepääomasta maksettiin 0,5 milj. Amerikan dollaria. Ovako Oy:nkin osakepääomaa korotettiin vuoden 1977 joulukuussa 10 milj. mk.

RAAKA-AINEET JA TARVIKKEET

YHTIÖN TEOLLISUUDEN JA HENKILÖSTÖN RAKENNE

PALVELUSAIKAJAKAUTUMA

TOIMIHENKILÖT

alle 7 v	349	41 %	
7—19 v	330	38 %	
20—29 v	86	10 %	
30—39 v	69	8 %	
40—50 v	22	3 %	
	856	100 %	

TYÖNTEKIJÄT

alle 7 v	1301	54 %	
7—19 v	671	28 %	
20—29 v	266	11 %	
30—39 v	135	5 %	
40—50 v	41	2 %	
	2414	100 %	

TOIMIALA

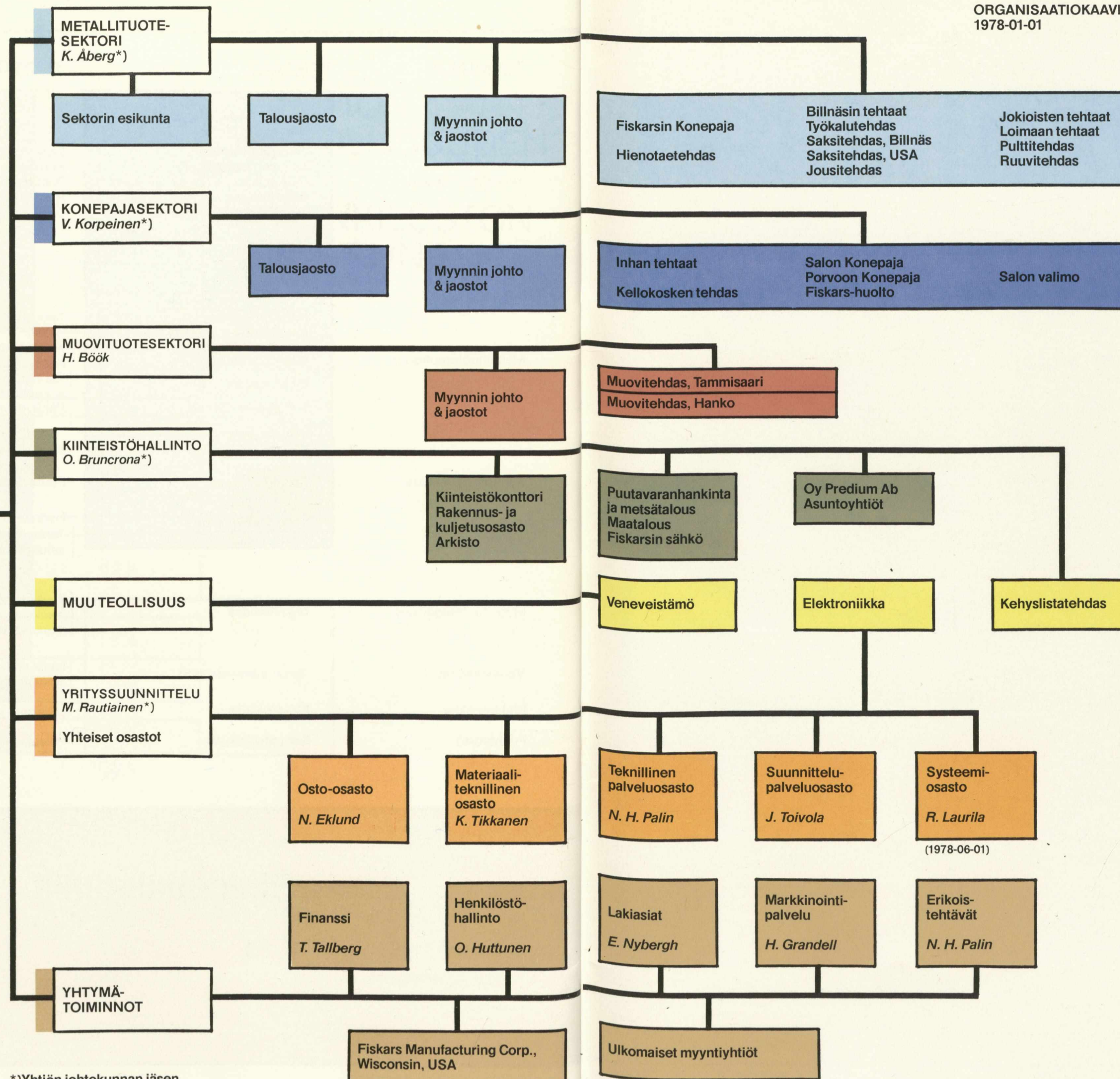
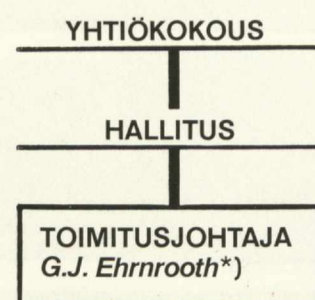
TEHTAAT

TUOTTEET

Teräsmanufaktuuri	Jokioisten tehtaot Loimaan tehtaot Pulttitehdas Ruuvitehdas Jousitehdas	Lankatuotteet ja naulat Kettingit Pulttituotteet Ruuvituotteet Lehti- ja kierrejouset
Metallituoteteollisuus	Hienotaetehdas Saksitehdas Työkalutehdas Billnäsin tehtaot Inhan tehtaot Kellokosken tehdas	Taloustyökalut, *) kts. Muovitehdas Sakset Konetyökalut; metalli, muovi Käsityökalut, takeet Saranat, peltikaapit, lämpöpatterit, alumiiniveneet, raidetarvikkeet, takeet Peltitynnarit, jätessäkkilaineet
Konepajateollisuus	Fiskarsin Konepaja Salon Konepaja Porvoon Konepaja Salon valimo	Aurat, äkeet Puutavaranoisturit Hydraulikomponentit Teräs-, pallografiitti-, suomugrafiitti- valua, kappalepaino 50—4000 kg
Valimo		
Muovituoteteollisuus	Muovitehdas	Kaukolämpöeristyslementit, jakokeskuskotelot, muoviset lipputangot *) (valmistetaan Hienotaetehtaalla)
Veneveistämö	Turun Veneveistämö	Lasikuituiset vapaa-ajan veneet ja ammattiveneet
Elektroniikka	Elektroniikka	Liikenne- ja teollisuuselektroniikka
Puuntyöstö	Kehyslistatehdas	Puiset kehykset ja kehyslistat

HENKILÖSTÖJAKAUTUMA

Tuotanto	2635	
Paikalliset hallinnot	248	
Myynti, jakelu ja huolto	204	
Tuotekehitys ja -tekniikka	98	
Keskushallinto	85	
Yhteensä	3270	

*)Yhtiön johtokunnan jäsen

OY FISKARS AB

Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki 10
puh. 644 011, telex 12826 fhels sf